

Guimerà torna al TNC amb «En Pólvora»

Belbel s'estrena com a director artístic del Nacional amb un triangle amorós que té de rerefons la revolució industrial

A. VIVES / Barcelona
● Sergi Belbel s'estrena, el proper 2 de novembre, com a director artístic del Teatre Nacional de Catalunya (TNC) portant a escena el primer drama en prosa d'Àn-

gel Guimerà. *En pólvora* és un triangle amorós que té de rerefons la revolució industrial tèxtil. Aquesta serà la primera vegada en la història del centre que catorze actors no professionals de Sabadell ac-

tuen a la Sala Gran del TNC. Com a contraprestació, amb aquesta adaptació es obrirà el Teatre Principal de Sabadell. Després de *Terra baixa*, *Maria Rosa* i *La filla del mar*, el més universals dels dra-

maturs catalans torna al TNC amb una obra amb que es pretén «retre un petit homenatge a tots aquells que van deixar la seva vida i la seva pell per aquest gran motor que ha estat el tèxtil a Catalunya».

Belbel, filòleg romànic de formació acadèmica, va recordar ahir les recomanacions del seu amic Benet i Jornet. «Em deia que si estudies aquí estàs obligat a conèixer els autors d'aquí.» Aquesta «exigència» el va portar a submergir-se en l'obra d'Àngel Guimerà, de qui es va «enamorar sobtadament». A principi dels anys noranta, quan va descobrir *En Pólvora*, va estar a punt de portar-lo a l'escena al Centre Dramàtic de la Generalitat, però al final es va decantar per *La filla del mar*.

En Pólvora és el primer drama en prosa amb què l'autor català de més prestigi del segle XIX «abandona el tò més romàntic per abordar una teatralitat nova amb més influències del realisme, tractant els conflictes propis del moment». El mateix Guimerà va escriure que amb *En Pólvora* havia volgut crear una obra «completament a la moderna». És per aquest motiu que va decidir prescindir del vers i defugir el costumisme de les seves primeres obres en prosa. Efectivament, amb aquesta obra que es va estrenar per primera vegada el 1983 al Teatre Romea i enmig d'un clima d'enfrontament social, Guimerà anticipa temes que es trobaran en obres posteriors, com ara *Maria Rosa*, *La festa del blat* i *Terra baixa*.

A *En Pólvora*, Guimerà s'endinsa en la revolució industrial del tèxtil. Marcó, un desarrelat que no coneix pare ni mare i a qui anomenen en Pólvora pels seus cops de geni, ha hagut de fugir a França per haver mort un home deixant enrere la feina a la fàbrica tèxtil, els amics (especialment en Toni, que el considera com un germà) i un amor de joventut que encara no s'ha consumat. La Taneta, ara pretesa per en Francesc, l'encarregat de la fàbrica. La Taneta, tot i que no està enamorada del Francesc, no li fa fàstics, i així es crea una relació «molt morbosa que té un punt sadomasoquista».

En Marcó, que interpre-

Anna Sahun, que interpreta la Taneta, i Julio Manrique, a qui Belbel ha escollit per representar Marcó, en un moment de la representació d'*En Pólvora*.

La versió editada per Proa

● Proa acaba de publicar la versió de Sergi Belbel d'*En Pólvora*. Els criteris que ha fet servir el director per versionar aquesta obra d'Àngel Guimerà estan directament motivats per la posada en escena a la sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya (TNC). «En primer lloc, he optat per no tocar res dels diàlegs.» Belbel ha intentat respectar la riquesa del llenguatge emprada per l'autor, conservant col·loquialismes, barbarismes, formes dialectals i fins i tot algun neologisme. «Una de les riqueses del teatre de Guimerà és justament la força i la carnalitat dels seus diàlegs.» *En Pólvora* està escrit anys abans de la normalització ortogràfica, lèxica i gramatical de Pompeu Fabra.

Una de les modificacions importants respecte a l'original ha estat la unificació dels tres espais que proposa Guimerà en els tres actes en què es divideix l'obra: el pati d'entrada a la fàbrica, amb la façana, la porteria a una banda i la sala de la caldera a l'altra.

Pel que fa als personatges, ha optat per canviar el sexe de dos treballadors de la fàbrica. Així, ha convertit Minguet en Mingueta i Eloi en Felícia per equilibrar «una mica» la balança. «No vull dir que Guimerà cometés un error, però en l'obra utilitza dones en els figurants, però no en els personatges.» El director artístic del TNC ha recordat el paper determinant que van tenir les dones en el sector tèx-

til; per la finor de les mans, la precisió amb els utensilis dels telers, les llançadores, etcètera.

Belbel s'ha vist forçat a crear un personatge que no parla però que és testimoni de tota la tragèdia i fa entenedora la posada en escena. «Guimerà encara no havia depurat la tècnica realista i se li escapen monòlegs en l'aire», apunta. És un vailet que esdevé una mena de reflex del protagonista i que actua d'interlocutor visible dels monòlegs que fan els personatges per donar informacions de l'obra i que, inicialment, estaven adreçades al públic. A través d'aquest personatge reforça la idea que en el tèxtil els infants tenien un paper important.

història sentimental quan els treballadors se solidaritzen amb el personatge bandejat. Esclaten les passions, esclaten els conflictes i, finalment, la fàbrica», conclou Belbel.

El repartiment està encapçalat pels televisius Julio Manrique, Anna Sahun i Santi Ricart, i participen en l'obra Jordi Banacolocha, Miquel Bonet, Manuel Dueso, Anna Güell, Mireia Llunell, Marc Rodríguez i catorze figurants de cinc grups teatrals d'aficionats de Sabadell. Quan el 23 de desembre *En Pólvora* deixi el TNC començarà una gira per setze localitats de tot Catalunya, amb més de 20 funcions. A més, amb aquesta obra de teatre s'inauguraran dos nous equipaments escènics: el Teatre Principal de Sabadell, que obre la gira el 12, 13 i 14 de gener, i el Kursaal de Manresa.

ta Julio Manrique, desafia les autoritats i torna al possible per recuperar la Taneta, que interpreta Anna Sahun. A partir d'aquí es desencadena un conflicte en-

tre el poder i els treballadors que enllaça amb el triangle amorós format per la Taneta, en Francesc i en Pólvora.

Segons va explicar ahir

Belbel, el triangle amorós posa alhora de manifest dues maneres d'entendre l'amor: Marcó exemplifica la més romàntica i infantil, i Francesc, la més

densa, complexa i porca. El conflicte sentimental dona la mà al social quan Toni, l'amic de Marcó, és acomiadat de la fàbrica. «És desencadena una altra